

Lausunto

07.08.2024

Asia: VN/16164/2024

Lausuntopyyntö luonnoksista eräiden tupakkalain nojalla annettujen asetusten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne Valviran maksuasetuksen muutoksista / Ert utlåtande om ändringarna i förordningen om Valviras avgiftsbelagda prestationer

Ehdotetun tupakkalain 29 b §:n mukaan savuttoman nikotiinituotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain Valviralle tiedot savuttomien nikotiinituotteiden myyntimääristä tuotemerkin ja -tyypin mukaan. Valvira perii ilmoituksesta maksun. Asetusluonnoksen nojalla maksu olisi ilmoitusta kohden 75 euroa.

MaRalla ei ole huomautettavaa ehdotuksesta.

Lausuntonne myyntiasetuksen muutoksista / Ert utlåtande om ändringarna i försäljningsförordningen

Ehdotuksen mukaan omavalvontasuunnitelmassa olisi kuvattava, miten elinkeinonharjoittaja varmistaa myös savuttomien nikotiinituotteiden osalta, että valmistaja tai maahantuoja on tehnyt vähittäismyynnissä olevista tuotteista vaadittavat ilmoitukset ja että niiden vähittäismyyntipakkaukset ovat vaaditun mukaisia. Kyseinen omavalvontavelvoite on koskenut muun muassa tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä toukokuusta 2022 alkaen ja nyt velvoite laajenisi nyt myös nikotiinipusseihin.

STM:n mukaan muutoksella pyritään siihen, että elinkeinonharjoittaja valvoisi itse aktiivisesti myynnissä olevien tuotteiden (ml. savuttomat nikotiinituotteet) sekä niiden pakkausten lainmukaisuutta ja ilmoittaisi tarvittaessa omavalvonnassa saaduista havainnoistaan tupakkalakia valvoville viranomaisille sekä hankintaketjussa oleville aiemmille elinkeinonharjoittajille.

MaRa katsoo, että:

- vastuu tuoteilmoitusten tekemisestä ja vähittäismyyntipakkausten vaatimusten mukaisuuden varmistumisesta tulee olla tuotteiden valmistajalla ja maahantuojalla. Näillä on parhaat edellytykset tätä koskevaan omavalvontaan. Vähittäismyyjien tulee voida luottaa siihen, että valmistajat ja tukkumyyjät ovat tehneet vaaditut ilmoitukset ja myyntiin toimitetut pakkaukset ovat vaatimusten mukaisia.

- Vähittäismyyntiportaalle asetettu omavalvontavelvoite ilmoituksista ja pakkauksista aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

Asetusta ehdotetaan muutettavaksi myös niin, että kuvaston irtolehden yhdelle puolelle ja luettelon riville saisi painaa yhden savuttoman nikotiinituotteen tiedot vastaavasti kuin on jo säädetty tupakkatuotteen, tupakan vastikkeen, sähkösavukkeen, nikotiininesteen ja tupakkatuotteiden kuumentamiseen tarkoitetun tupakointivälineen osalta. Lisäksi asetukseen tehdään muutos, joka mahdollistaisi sen, että savuttomat nikotiinituotteet voisivat olla kuvastossa ja luettelossa omana tuoteryhmänään, eikä tupakan vastikkeiden tuoteryhmässä, kuten voimassa oleva sääntely edellyttää.

MaRalla ei ole huomautettavaa kuvastoa tai luetteloa koskeviin säännösehdoituksiin. Nikotiinipussien kohdalla kuluttajille oleellinen tieto on tuotteen nikotiinimäärästä.

Lausuntonne standardi- ja ilmoitusasetuksen muutoksista / Ert utlåtande om ändringarna i förordningen om standarder och anmälningar

Luonnoksessa ehdotetaan sääntelyä savuttomien nikotiinituotteiden myyntimäärätietojen ilmoittamisesta ja ilmoituksen sisällöstä. Sääntely koskee maahantuojia ja valmistajia.

MaRalla ei ole huomauttamista luonnokseen.

Lausuntonne vähittäismyyntipakkausasetuksen muutoksista / Ert utlåtande om ändringarna i förordningen om detaljhandelsförpackningar

STM ehdottaa, että vähittäismyyntipakkausasetukseen lisättäisiin uusi 14 a §, joka koskisi savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntipakkauksen terveysvaroitusta. Ehdotuksen mukaan savuttomiin nikotiinituotteisiin sovellettaisiin sähkösavukkeen ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkaukseen vaadittavaa varoitusmerkintää koskevia säännöksiä.

MaRalla ei ole huomauttamista varoitusmerkintää koskevaan ehdotukseen.

STM:n mukaan hallitukseen esitykseen perustuvaa nikotiinipussien vähittäismyyntipakkauksen ulkoasun yhdenmukaistamista (ns. plain packaging) koskevia tarkempia säännöksiä aletaan valmistella mahdollisimman pian.

MaRa vastustaa nikotiinipussien vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistamista. Riittävää on, että tuotteissa on terveystarvikkeet ja muut pakolliset merkinnät esimerkiksi nikotiinipitoisuudesta. Nikotiinipussien esilläpito vähittäismyyntipaikassa on kiellettyä.

Nikotiinipussien myyntipakkausten yhdenmukaistamista koskeva ehdotus ei perustu hallitusohjelmaan. EU-lainsäädäntö ei myöskään vaadi nikotiinipussien vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistamista. Tällaista sääntelyä ei ole myöskään naapurimaissa.

Vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistaminen asettaisi kotimaiset vähittäismyyjät heikompaan kilpailuasemaan ulkomailla toimiviin vähittäismyyjiin verrattuna. Sääntely yhdistettynä nikotiinipussien naapurimaita huomattavasti korkeampaan tupakkaverotukseen ja esitettyyn makuaineiden kieltoon houkuttelisi suomalaisia hankkimaan nikotiinipusseja ulkomailta matkustajatuontina. Myös tuotteiden laitton maahantuonti ja harmaat markkinat kasvaisivat.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi

Kai Massa

toimitusjohtaja

lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyhtiöitä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konsertti-tapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 8 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.

Muita huomioitane asetusmuutoksiin liittyen / Andra kommentarer om förordningsändringarna

-

Massa Kai
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry